

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtvte Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ culpa sit violatio supradictæ immunitatis, & quæ pœna violentibus
sit imposta. punct. 10

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

15 Dico quarto, Clerici negotiatorum non sunt immunes à tributis ex rebus per negotiationem acquisitis ex expresso text. in cap. quinquagesima, de Censu, in 6. & tradunt omnes. Neque ad contrahendum hoc debitum requiritur triplex monitio, de qua fit mentione cap. ultimus, de vita, & honeste, clericorum. Hac enim monitio expositulatur, ut clericus privilegio clericali exemptionis à tributis prueretur. Quocirca facta hac triplex monitione: si à negotiatione non desista, priuatus manet exemptione à tributis, & tanquam laicus haec in parte habendus est: sic Gregor. Lop. leg. 49. cit. 6. part. 1. Mol. Theolog. tractat. 2. dis. 342. vers. sunt. vero nonnulla.

16 Solum est dubium, quando verè dicatur Clericus negotiari. Et quidem si rem emat, ut cam immunitam vendat, non est dubium esse negotiationem, & ex illa tributum deberi. At sèpè res empta, mutata venditur, & tunc est difficultas: quando censenda sit negotiatio, & tributum ex illa debeatur? Eo omisso a iis dicendi modis respondeo, illam esse negotiationem Clericis prohibitam, & quæ debitum tributi habet annexum, in qua lucrum intenditur ex empione prius facta, fecùs si locum non ex empione formaliter, sed aliunde proueniat. Exemplis explicabo. Primo, negotiator non es, si vendas vinum, triticum, oleum ex redditibus cuius beneficij, aut ex tuis possessiōnibus, patrimonialibus collecta: quia illi non sunt fructus empionis, sed tuorum possessionum Greg. Lop. l. 46. verbo las franguzas, it. 5. part. 1. Mol. tractat. 2. de inst. disput. 342. vers. idem dicere. August. Barbofa de p̄f. Episc. 2. par. alleg. 13. num. 10. Secundo non es negotiator, si ex emptis ad tui, tuorumque sustentacionem aliquid superfit, illudque carius vendas, quam emisti: quia ad negotiationem requiriunt, ut prior empio facta fuerit ex animo reuendendi. Adde negotiationem Clericis esse prohibitam: at hæc venditio prohibita non est. Si quidem omnes timoratæ conscientiae eam frequenter faciunt. Alias co-gerentur Clerici, & religiosi res emptas lepe perdere, si eas, cum libi viles non sunt, non licet alienare. Non ergo hæc alienatio speciem habet negotiationis. Riccius praxi resolut. 317. num. 10. August. Barbofa. 2. p. de p̄f. Episc. alleg. 13. num. 11. Mol. Theol. dis. 342. vers. secunda concl. Tertiò negotiator non es si emas animalia, ut ea pacies in propriis praediis, & cum pinguia facta fuerint, ea, corrumque partus vendas. Item si emas molam, ut cum creuerit, & simul inferuerit, carius vendas; quia illud augmentum non est fructus prioris empionis, sed naturæ, tuarumque possessionum. Sic Mol. d. dis. 342. concl. 5. Barbofa alleg. 13. num. 11. Carol. de Grassis de effectib. clericis effictu 6. num. 18.

Econtra negotiatorum, si vias emas, & per ministros conductos vinum ex illis officiis, & postea vendas. Et idem est, si lanam emetis, ut ex illa per ministros conductos pannos efficeris, & postea venderes. Ideo si emeres solam venam ferri, ut per ministros conductos ferrum efficeris, & venderes. Quia in his casibus nihil aliud vendis, nisi quod prius emeris, & fructus est empionis, non naturæ, aut tua industria. Nam esto res vendita si in aliam formam mutata, illa mutatio facta est à ministris conductis, ac proinde fructus est empionis, laboris, ministeriorum. Ergo est negotiatio. Ita Mol. d. dis. 342. vers. secundum &c. Secus vero dicitem, si supradicta emetes, ut ipsi, tuique familiares vinum, lanam, ferrum, & alii huiusmodi effecta postea venderentur, quia tunc non venditus formaliter quod emptum est, sed quod propria industria est effectum, sic Mol. concl. 5. Secundo negotiator censens, si dominum agrum, iumentum, alienum rem emas ad locandum. Quia per illam locationem quasi partialiter vendis tem prius empatis: colligetur ex cap. 1. & 3. 21. quæst. 3. & cap. 1. Ne clericis, vel monachis: & tradit. Mol. d. dis. 342. concl. 5. Barbofa 2. part. de p̄f. Episc. alleg. 13. num. 13. Tertio negotiator es, & tributum debes, si agrum conducas, ut fructus ex illo collectas vendas. Nam esto fructus inde collecti ad te pertinente: quia ex femine tuo nascuntur, & fructus sint tui semini, & industrie; tamen quia hæc conductio avariciam, & negotiationem redolere, ea de causa à iure Clericis est interdicta, & ex illa tanquam ex interdicta negotiatione tributum debetur: sic Mol. d. dis. 342. vers. idem dicere. Barbofa num. 12. Gutierr. de gabellia, quæst. 63. num. 68. & 72. & constat ex d. cap. 1. & 3. 21. quæst. 3. & cap. 1. Ne clericis, vel monachis.

Adiutor te non dici negotiatores ex unica tantum empionte, aut venditione, sed ad minus duas, vel tres requiri, quia hoc delictum petit frequentiam: sic Salzedo præt. cap. 55. vers. & huius capiti. Carolus de Grassis de effectib. clericis effectu 6. num. 19. Zenedo 1. pars. de p̄f. Episc. alleg. 13. n. 11.

17 Dico quinto. Omnes religiosi, qui tria vota in religione approbata emiserint, esto vota illa non fuerint solemnia, sed simplicia (ut coningit in nostra Societate) & omnes ipsius religiosi nouitij, exempli sive à tributis, non solum personalibus, sed etiam realibus, ita ut si aliqua ex propriis bonis vendiderint, Alcauæ a non debent: sic optimè tradit. Mol. Theolog. de inst. tractat. 2. dis. 67. num. 2. Et ratio est manifesta. Tum quia nouitius pars est religionis, cuius persona, & bona vice Ecclesiastica sunt à tributis exempta. Tum quia nouitius inter pecunias Ecclesiasticas enumeratur ex cap. religioso. §. 1. de sententiis.

excommunicati, in 6. & ibi glossa, & communiter doctores. Tum quia gauderit privilegio canonis, & fori. Ergo etiam privilegio exemptionis à tributis, cum nullibi contrarium caueatur.

18 Dico sexto. Equites militares ex ordinibus S. Benedicti, D. Iacobi, Augustini & similium exempli sunt à tributis & gallibus. Tum quia inter personas Ecclesiasticas reputantur, ut fori privilegio gaudent. Tum quia expressè habent. leg. 9. tit. 18. lib. 9. noua comp. lat. & apud Lufitanos. l. b. 2. ordin. regg. tom. 11. §. v. & tradit. Nauarr. consil. 23. de Regularibus. Menoch. trouers. illufr. cap. 105. num. 45. Bobadilla in sua polis lib. 2. c. 18. num. 264. Couart. de gabellis quæst. 95. à n. 12. Barbofa 2. part. de p̄f. Episc. alleg. 31. num. 14. & 15. extendit hoc privilegium ad uxores viduas horum militum in Lufitania regio.

P V N C T V M X.

Quæ culpa sit violatio supradictæ immunitatis, & quæ pena violantibus sit imposta.

1 Culpa est moralis sacrilegi.

2 Omnia acta sunt nulla, tributa exacta debent restituiri, & exigentes, & quomodolibet auxiliantes excommunicantur bulla cœs. Domini.

1 Non est dubium culpam esse mortalem, tum faciliter aduersus personas Ecclesiasticas, & obiectum iniuria religionis prohibitum. Tum iniustitia, aduersus ius debitum ipsi Ecclesiasticis personis, culpam inquinare esse mortalem & culsum, que immunitatis Ecclesiasticae violationem, quia est res gravissima, & que toti ordini Ecclesiasticoe præjudicat, eaque de causa grauissimis penis violantes afficiuntur.

2 Primo omnia acta contra supradictam immunitatem inita sunt, & nulla, ut potest quæ procedunt ab eo, qui iniurificatione cauter, tametsi nulla appellatio vel oppoficio interponatur: si omnes doctores statim referend. Hinc fit si Clericos contenerunt coram iudice laico, etiam si exceptionem non opponant, omnia ibi acta initia esse. Authent. starvum. C. de Episcop. & cleric. cap. aduersus immanit. Ecclesiast. cap. fœcularis de fœro comp. in 6. & tradit. alios referens: Couart. pract. cap. 33. num. 2. Salzedo præt. cap. 6. num. 2. & Farinac. tit. de inquisit. quæst. 8. numero 15. Secundo fit, si exigatur tributum à Clerico, & Clericus soluat, debere restituiri, ut potest sine via iurisdictione exactum. Tertio in bullæ cœnas clausula 17. imponentes, exigentes tributum, aut quomodolibet auxilium præstantes excommunicantur, ut late ibidem explicauimus. & tradit. Mol. Theol. tract. 2. de inst. disput. 670.

P V N C T V M XI.

An renunciatione hoc privilegium Clericis concessum amitti possit?

1 Nullus Clericus neque tacite, neque expressè huic privilegio renunciare potest.

2 Neque eius renuntiatio valida est, etiam si iuramento firmetur.

3 Neque valet, efo consentiat Episcopus.

4 A nulla communitate Ecclesiastica derogari potest.

5 Neque à Concilio, neque à Pontifice totum hoc privilegium perfite renunciari.

6 Si Clericus se laicum fingit, non obinde confessio eius apud iudicem secularium valet.

7 Index fœcularis sic clericum condemnans potest reuocare sententiam sub pretesta incompetentiæ.

8 Clericus citatus coram iudice laico, & omittens opponere dilatoriam, debet puniri.

1 Regula certa est nullum Clericū neque tacite, neque expressè posse priuilegio fori renunciare cap. si diligenter cap. compes. cap. cum non ad hominem; cap. si a clericis de iudicio. cap. cum contingat de sententiæ excommunicati, &c. alio. Et ratio est clara: quia hoc privilegium concessum est Clericis ratione clericalis dignitatibus. Ergo Clericus retinet clericalem dignitatem priuilegium repellere non potest. Addit. nemini datum est renunciare priuilegio, cuius renunciatio credit in publicum dampnum. Ut huius renunciatio credit in publicum dampnum, scilicet in pœnædictum totius ordinis clericalis. Ergo si post altos antiquiores Couart. pract. c. 33. sub. n. 2. Anton. Gom. usr. resol. tit. 3. c. 10. n. 3. Farinac. lib. 1. tit. de inquisit. q. 8. n. 10. Suan. lib. 4. de immunit. c. 3. 1. u. 1.

2 Amplianda est primo hæc regula, esto renunciatio iuramento firmetur: quia ei sacrificium iuramentum, ut potest de re illicita, & quia in potestate renunciantis sita non est. Sua. d. c. 3. n. 1. Farinac. suprad. Scaccia de iudic. lib. 1. c. 11. n. 35. & 36. & habetur expressè c. si diligenter de fœro compes.

3 Secundo amplianda erit contentiente Episcopo. Nam ea quæ à iure communi statuta sunt, Episcopus non valet immunitate sed